

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 706 62 008, el. p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Vilniaus vandenys“

2018-07-26

Nr. (30.5)-A4 -6484

UAB „Sweco Lietuva“

Į 2018-07-13

Nr. V1-1626/18

Vilniaus miesto savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus
departamentui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Vilniaus skyriui

Kopija

Aplinkos apsaugos departamentui
prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos

ATRANKOS IŠVADA DĖL ŠVENČIONIŲ NUOTEKŲ VALYKLOS REKONSTRUKCIJOS IR VEIKLOS CIRKLIŠKIO K., ŠVENČIONIŲ R. SAV., POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Vilniaus vandenys“, Spaudos g. 8, Vilnius, tel. +370 5 266 4302,
faks. +370 5 261 9417, el. p. info@vv.lt, kontaktinis asmuo – projektų vadovė Margarita
Žukauskienė, tel. +370 698 21 158, el. p. margarita.zukauskiene@vv.lt

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Sweco Lietuva“, V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius, tel. +370 5 262 2621,
faks. +370 5 261 7507, el. p. info@sweco.lt, kontaktinis asmuo – projekto vadovė Rūta Blagnytė,
tel. +370 5 219 6578, el. p. ruta.blagnyte@sweco.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos
planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 14. punktu: į
Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į
Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo,
rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos bet koks keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų
statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą,
gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai
planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti neigimą poveikį aplinkai, išskyrus
šio įstatymo 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (apskritis; savivaldybė; seniūnija; miestas, miestelis, kaimas ar viensėdis, gatvė).

Švenčionių r. sav., Cirklišio sen., Cirklišio k.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – Švenčionių nuotekų valyklos rekonstrukcija ir veikla numatoma esamos Švenčionių nuotekų valyklos teritorijoje, valstybei priklausančiame žemės sklype. Šiuo metu atliekamos žemės sklypo formavimo procedūros. Numatoma formuojamo žemės sklypo (apie 2,42 ha ploto) paskirtis – kita, žemės sklypo naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų teritorijos. Teritorija pagal Švenčionių rajono teritorijos bendrąjį planą patenka į žemės ūkio teritoriją. PŪV technologija atitinka Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų 1992 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 64 p. – uždari mechaninio ir (arba) biologinio ir (arba) cheminio nuotekų valymo įrenginiai, kurių našumas iki 5000 m³/d, todėl sanitarinės apsaugos zonos didis nenustatomas. Didžioji dalis gretimųjų PŪV sklypui – žemės ūkio paskirtis, išskyrus sklypą Nr. 4400-2105-3521 besiribojantį su teritorija šiaurės vakarų kryptimi – miško žemės paskirtis. Gyvenamąją teritoriją nuo PŪV veiklos skiria miškų ir kitų želdynų užmiestyje teritorija, kuri nuo PŪV sklypo ribos nutolusi apie 160 m rytų kryptimi. Artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV sklypo ribos yra apie 200 m atstumu pietryčių kryptimi – Statybininkų g. 120, 230 m atstumu šiaurės rytų kryptimi – Lauko g. 6 A. Artimiausios švietimo institucijos: asociacija „Švenčionių Perkūnas“ (Pakalnės g. 30) – nuo PŪV formuojamo sklypo ribos nutolusi – 700 m šiaurės rytų kryptimi; 1,0 km šiaurės rytų kryptimi nuo PŪV nutolęs Švenčionių lopšelis-darželis „Gandriukas“ (Sodų g. 30); 1,4 km atstumu šiaurės rytų kryptimi nuo PŪV nutolęs Jėgos sporto šakų klubas „Grifas“; 900 m atstumu nuo PŪV formuojamo sklypo į šiaurės vakarus nutolęs Švenčionių profesinio rengimo centras (Liepų al. 2). Švenčionių Socialinių paslaugų centras (Stoties g.16) – nutolęs 800 m nuo PŪV sklypo ribos šiaurės kryptimi. Cirklišio seniūnijos administracija (Liepų al. 1) – nuo PŪV formuojamo sklypo į šiaurės vakarus nutolusi 900 m atstumu. Švenčionių r. centrinės ligoninės konsultacijų poliklinika bei Švenčionių rajono ligoninė (Partizanų g. 4) nutolę 890 m atstumu šiaurės rytų kryptimi nuo PŪV formuojamo sklypo ribų. Prekybos centras (Vilniaus g. 37) nuo PŪV formuojamo sklypo ribų nutolęs 1,2 km šiaurės kryptimi (*Informacijos atrankai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV atranka) 3 skyrius, 3.1 punktas*).

PŪV teritorijoje kultūros paveldo vertybių nėra. Artimiausios kultūros paveldo vertybės – Cirklišio piliakalnis su gyvenviete (kodas 24130), bei Cirklišio dvaro sodyba (kodas 705), nuo PŪV vietos nutolusios 0,19 km šiaurės vakarų kryptimi. Mažiausias atstumas nuo PŪV iki Cirklišio dvaro sodybos (kodas 705) nustatyto vizualinės apsaugos pozonio – 0,035 km. Labanoro mūšio partizanų kapai (kodas 17284) nuo PŪV nutolę 0,68 km šiaurės vakarų kryptimi (*PAV atranka, 3 skyrius, 3.9 punktas*).

Artimiausias eksploatuojamas naudingųjų iškasenų telkinys – smėlio ir žvyro telkinys „Myliai“ (registro Nr. 1354) nuo PŪV teritorijos nutolęs 1,11 km pietų kryptimi. Artimiausi eksploatuojami žvyro karjerai „Jančiūnai“ (registro Nr. 1355) bei Jančiūnai II (registro Nr. 1358) nuo PŪV sklypo ribų nutolę 4,50 km ir 3,40 km atstumu šiaurės rytų kryptimi. Artimiausia eksploatuojama vandenvietė – Cirklišio (registro Nr. 4020) nuo PŪV teritorijos ribų nutolusi 0,99 km atstumu šiaurės vakarų kryptimi. Švenčionių vandenvietė (registro Nr. 116) nuo PŪV teritorijos ribų nutolusi 2,4 km atstumu šiaurės rytų kryptimi. Zadvarninkų vandenvietė (registro Nr. 4027) nuo PŪV teritorijos ribų nutolusi 3,0 km šiaurės kryptimi. Informacinės sistemos „Geolis“ duomenimis, visoms išvardintoms vandenvietėms SAZ nėra nustatyta. Švenčionių vandenvietei (registro Nr. 116) yra nustatyta VAZ, artimiausias atstumas nuo PŪV teritorijos sklypo ribų – 1,1 km šiaurės rytų kryptimi. PŪV teritorijoje ir artimiausioje aplinkoje geologinių procesų ir geotopų nėra. PŪV teritorija patenka į stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritoriją. PŪV teritorijai taikomi Gamtinio karkaso nuostatų,

patvirtintų Lietuvos Respublikos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ 11 punkto reikalavimai (*PAV atranka, 3 skyrius, 3.2 ir 3.3 punktai*).

PŪV teritorija nepatenka ir nesiriboja su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ar kitomis saugomomis teritorijomis. Artimiausios saugomos teritorijos nuo PŪV vietos nutolę: Kunigiškės kraštovaizdžio draustinis (0230100000027) – 1,42 km; Sirvėtos regioninis parkas (0700000000018) ir Sirvėtos kraštovaizdžio draustinis (02301000000145) – 3,90 km; Šventos kraštovaizdžio draustinis – 6,0 km; Sėtikės upė ir jos slėnis (10000000000141) (BAST) – 7,90 km. Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenimis, PŪV teritorijoje ir jos gretimybėse saugomų radaviečių ir augaviečių nėra. Vadovaujantis potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiu duomenimis, PŪV teritorija nepatenka į vandens telkinių apsaugos zonas, pakrantės apsaugos juostas ir potvynių zonas (*PAV atranka, 3 skyrius, 3.4 punktas*).

Švenčionių nuotekų valymo įrenginiai buvo pastatyti 1970 metais. Buvo suprojektuotos dvi lygiagrečios technologinės linijos, našumas – 2000 m³/d. Vėliau, dėl sumažėjusio nuotekų srauto ir natūralaus statinio konstrukcijos nusidėvėjimo, buvo atsisakyta vienos iš dviejų technologinių linijų, todėl dabartinis našumas – 1000 m³/p. Esami nuotekų valymo įrenginiai nėra pritaikyti azoto bei fosforo šalinimui, jų būklė yra itin prasta, todėl rekonstrukcija ir įrenginių modernizavimas yra būtini. Esami nuotekų valymo įrenginiai bus eksploatuojami visos rekonstrukcijos metu, kol bus paleisti naujieji valymo įrenginiai, t. y., statybos ir rekonstrukcijos darbai numatyti etapais, taip siekiant užtikrinti nepertraukiamą esamų vartotojų aptarnavimą (*PAV atranka, 2 skyrius, 2.1 punktas*).

PŪV metu numatoma nuotekų valyklos pajėgumą padidinti iki 1080 m³/d, bei rekonstruoti ir pastatyti naujus nuotekų valymo įrenginius, kurie užtikrintų Nemuno upių baseinų rajono valdymo plane numatytų vandensaugos tikslų sutelktajai taršai mažinti įgyvendinimą – išvalytų nuotekų vidutinės metinės koncentracijos neviršytų: NH₄-N – 1,0 mg/l (Nemuno UBR valdymo plane – 4,0 mg/l), NO₃-N – 12,0 mg/l, N_{bendras} – 13,0 mg/l (Nemuno UBR valdymo plane – 17,0 mg/l), PO₄-P – 1,5 mg/l, P_{bendras} – 2,0 mg/l (Nemuno UBR valdymo plane – 2,5 mg/l) ir būtų pasiektas toks taršos apkrovos sumažinimas: NH₄-N – 1,5 t/m (Nemuno UBR valdymo plane – 0,9 t/m), NO₃-N – 1,0 t/m, N_{bendras} – 2,7 t/m, PO₄-P – 1,3 t/m, P_{bendras} – 1,3 t/m, t. y., įgyvendinus Švenčionių nuotekų valyklos rekonstrukciją, teršalų apkrova upei Mera-Kūna sumažėtų iki: NH₄-N – 1,0 t/m, NO₃-N – 3,0 t/m, N_{bendras} – 4,2 t/m, PO₄-P – 0,4 t/m, P_{bendras} – 0,6 t/m (*PAV atranka, 2 skyrius, 2.9 punktas*).

PŪV metu numatoma įrengti naują technologinį pastatą, kuriame būtų dispečerinė, buities patalpos, mechaninės dirbtuvės, laboratorija, dumblo nuvandenėjimo baras. Bus įrengtas nuotekų priėmimo punktas su debitomačiu, nuotekas atvežančio autotransporto valstybinių numerių atpažinimo funkcija, pH-metru bei redoksmetru. Taip pat numatomas naujas nuotekų išleistuvai, kuriuo išvalytos nuotekos būtų išleidžiamos į Mera-Kūna upę.

Švenčionių nuotekų valymo sistemą sudarytų tokios dalys: atvežtinių nuotekų priėmimo rezervuaras; parengtinis (mechaninis) valymas; išlyginimo rezervuaras prieš reaktorių; du SBR rezervuarai, kurie veikia pakaitomis; papildomos organikos šaltinio dozavimo grandis; tretinis nuotekų valymas; nuotekų dumblo tankinimo ir sausinimo grandis.

Į atvežtinių nuotekų priėmimo rezervuarą bus išpilamos nuotekos atvežamos iš miesto išgriebimo duobių. Atvežtinių nuotekų rezervuare projektuojamos rankinės grotos, kurių protarpiai bus nedidesni kaip 20 mm. Iš atvežtinių nuotekų rezervuaro, nuotekos sutekės į vietinę nuotekų siurblinę, ir siurbliais bus paduodamos į nuotekų slėginę liniją prieš parengtinio valymo grandį. Švenčionių nuotekų valykloje numatoma aptarnauti ne daugiau nei iki 1 – 2 autotransporto priemonių su atvežtinėmis nuotekomis per valandą, t. y., iki 10 krovininių automobilių per dieną.

Mechaninio valymo įrenginių grandys bus įrengtos vienoje bendroje technologinėje patalpoje ir integruotos viename kompleksiniame parengtinio valymo įrenginyje. Šis kompleksinis įrenginys, iš vienos pusės (įtekėjimo) bus prijungtas prie atitekančių nuotekų kolektoriaus, o iš kitos pusės prie ištekėjimo vamzdžio, kurio nuotekos bus nuvedamos į tolimesnę valymo grandį.

Kompleksinio parengtinio (mechaninio) valymo įrenginį sudarys šios dalys: mechaninis automatiškai valdomas nešmenų sulaikymo įrenginys (grotos) su šalinamų nešmenų plovimo, presavimo ir pakrovimo į konteinerių uždareme polietileniniame maiše/rankovėje įranga; aeruojama smėliagaudė su šalinamo smėlio nuvandenijimo, smėlio plovimo ir pakrovimo į konteinerių įranga; riebalų sulaikymo, surinkimo ir pašalinimo įranga. Siekiant užtikrinti patikimumą, projektuojami du mechaninio valymo įrenginiai kurių kiekvieno našumas sudarys apie 50 % bendro nuotekų srauto. Taip pat numatomos vienos atsarginės (rankinės) grotos ant apvedimo linijos. Kiekviena linija bus pajėgi užtikrinti maksimalaus valandinio debito hidraulinį pralaidumą. Atstumas tarp rankinių grotų strypų bus 10 mm. Rankiniu būdu nuvalomos avarinės grotos skirtos naudoti tada, kai pagrindinės mechaninės grotos neveikia arba jas reikia remontuoti. Integruotuose grotų-smėlio-riebalų šalinimo įrenginiuose bus sulaikomi nešmenys, pašalinamas smėlis ir riebalai. Ši įranga bus montuojama technologiniame pastate. Nors kompleksinis įrenginys turės savo vidinį vėdinimą, patalpą, kurioje bus sumontuotos grotos ir kita mechaninio valymo įranga bus priverstinai vėdinama. Prieš grotas ir smėliagaudę bus numatyta sklendė, kuria bus galima nukreipti nuotekų tekėjimą per apvedimo liniją (per rankines grotas). Nešmenys, sulaikyti būgniniame siete, sraigtu tiekiami per plovimo įrenginį ir nusausus nustumiami į konteinerius. Bus pateikiami trys nuogriebų ir trys smėlio konteineriai su ratukais. Plovimo vanduo ištekantis iš būgninio sieto ir nešmenų (nuogriebų) preso nutekės į išlyginimo rezervuarą. Valomos nuotekos prakoštos per būgninį sieta pateks į aeruojamas smėliagaudes. Smėliagaudėse bus pašalinami žvyras, smėlis ir riebalai. Projektuojama horizontalios tėkmės aeruojama smėliagaudė. Sulaikoma ne mažiau kaip 80 % dalelių, kurių skersmuo $\geq 0,2$ mm. Bus sulaikoma apie $0,24 \text{ m}^3/\text{d}$ smėlio. Smėliagaudėje sulaikytas smėlis sraigtiniu transporteriu bus nustumiamas į smėlio plovimo įrenginį, kuriame iš smėliagaudėje sulaikytos masės bus išplaunami organiniai teršalai ir grąžinami atgal į valymo procesą, o išplautas smėlis transporteriu bus nusausinamas ir pakraunamas į konteinerius. Nusausintas, sukauptas konteineriuose smėlis ir nuogrėbos bus atiduodamos atliekų tvarkytojams teisės aktų nustatyta tvarka.

Po aeruojamos smėliagaudės nuotekos pateks į išlyginimo rezervuarą. Išlyginamojo rezervuaro paskirtis – išlyginti atitekančių nuotekų debito ir ypač teršalų netolygumą. Numatomas išlyginamojo rezervuaro tūris – du su puse maksimalūs valandos debitai arba septyni vidutiniai valandos debitai, t. y., 675 m^3 .

Planuojami du biologinio nuotekų valymo įrenginiai - periodinio veikimo reaktoriai (SBR). Iš išlyginamojo rezervuaro nuotekos atskirais panardinamais siurbliais bus tiekiamos į SBR reaktorius. Kiekvienam SBR reaktoriui yra numatyta po vieną siurbį. Atsarginis siurblys bus sandėliuojamas nuotekų valyklos sandėlyje.

Kad būtų pasiektas geresnis azoto pašalinimo iš nuotekų laipsnis, numatoma papildoma organikos šaltinio dozavimo grandis, kurią sudarys dozavimo siurblys bei reagentų talpa. Šios grandies tikslas – papildomai dozuoti lengvai skaidomos organikos šaltinį (pvz., metanolį) į valomas nuotekas. Siekiant užtikrinti geresnį nuotekų išvalymo efektyvumą, bus įrengiamas tretinio valymo įrenginys (filtras).

Perteklinis dumblas iš kiekvieno SBR reaktoriaus, siurbliu bus perpumpuojamas į perteklinio dumblo rezervuarą. Iš perteklinio dumblo talpos dumblas bus tiekiamas į mechaninio dumblo tankinimo grandį, o po mechaninio dumblo tankinimo, dumblo sausųjų medžiagų koncentracija bus apie 4 % (tai sudaro apie $12 \text{ m}^3/\text{d}$ tankinto dumblo). Tankintas dumblas bus paduodamas į tarpinę tankinto dumblo talpą. Iš perteklinio bei tankinto dumblo talpų nuskaidrėjęs dumblo vanduo, dėl vandens paviršių aukščių skirtumo talpose, savitakiniu vamzdžiu bus šalinamas į išlyginimo rezervuarą. Tam, kad dumblas nenusėstų talpose, bus įrengta maišyklė, kuri periodiškai maišytų perteklinio dumblo mišinį. Numatomos dvi tarpinės dumblo talpos (perteklinio bei tankinto dumblo). Sugedus mechaninio dumblo tankinimo ar sausavimo įrenginiams šios talpos atliks avarinės talpyklos funkciją, todėl nuotekų valykloje dar praktiškai savaitę bus galima kaupti

perteklinį netankintą dumblą tarpinėse dumblo talpose, kol tankinimo ar sausinimo įrenginys bus pataisytas.

Perteklinis dumblas bus mechanškai tankinamas ir sausinamas. Mechaniniam dumblo tankinimui bus naudojamas tankintuvas, o sausinimui – centrifuga. Po mechaninio sausinimo sausųjų medžiagų dumble bus $\geq 20 \%$, o tai sudarys apie $2,5 \text{ m}^3/\text{d}$ sausinto dumblo. Dumblo apdorojimo grandis įprastai bus eksploatuojama 40 val. per savaitę (5 dienas po 8 val. per dieną). Nusausintas dumblas iš centrifugos konvejeriu bus kraunamas į dumblo konteinerį. Tam tikslui numatomi du GAK tipo konteineriai po 10 m^3 . Dumblo saugojimo aikštelės Švenčionių nuotekų valykloje nėra numatomos. Sausintas dumblas bus paduodamas tiesiai į du sausinto dumblo konteinerius, kurių užteks dumblui laikyti iki 8 dienų. Pripildyti konteineriai bus atiduodami atliekų tvarkytojams teisės aktų nustatyta tvarka (*PAV atranka, 2 skyrius, 2.3 punktas*).

PŪV metu vanduo bus naudojamas technologiniam procesui – įrangos plovimui, dumblui sausinti reikalingų polimerų tirpalo ruošimui (apie $20,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $7300 \text{ m}^3/\text{m}$) ir darbuotojų buities poreikiams (apie $0,3 \text{ m}^3/\text{d}$, $110 \text{ m}^3/\text{m}$). Technologinių įrenginių eksploatavimui per metus bus sunaudojama iki 446395 kWh elektros energijos. Statybos ir rekonstrukcijos metu elektros energija ir vanduo bus tiekami nuo teritorijoje esamų elektros ir vandentiekio tinklų (*PAV atranka, 2 skyrius, 2.5 ir 2.6 punktai*).

PŪV metu susidarę buitinės nuotekos (apie $0,3 \text{ m}^3/\text{d}$, $110 \text{ m}^3/\text{m}$) ir gamybinės nuotekos (apie $20,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $7300 \text{ m}^3/\text{m}$) sutekės į nuotekų valyklos išlyginamąjį rezervuarą, iš kurio pateks į biologinio valymo įrenginius. Paviršinės nuotekos ($111,1 \text{ m}^3/\text{m}$) nuo kietųjų dangų ($0,0194 \text{ ha}$) bus surenkamos ir nuvedamos į išlyginamąjį rezervuarą, paviršinės nuotekos ($187,7 \text{ m}^3/\text{m}$) nuo stogų ($0,032 \text{ ha}$) bus nuvedamos į žaliuosius plotus (*PAV atranka, 2 skyrius, 2.8 punktas*).

Statybų metu galimas laikinas, lokalus ir nežymus oro užterštumo padidėjimas, dėl iš statybose dirbsiančio transporto vidaus degimo variklių išmetamų teršalų (CO , NO_2 , SO_2 , KD_{10} , LOJ). Tikėtinas taršos poveikis lokalus, trumpalaikis ir nereikšmingas. Manoma, kad minėtų išmetamų teršalų kiekis neviršys didžiausios leistinos koncentracijos ir žymios įtakos aplinkos orui bei gyventojų sveikatai neturės. PŪV metu kvapų šaltinis – pirminiai nuotekų valymo įrenginiai – technologiniame pastate, grotų patalpoje esantys latakai, grotos, transporteriai, nešmenų ir smėlio plovimo/sausinimo įrenginiai ir kitos erdvės, kuriose nuotekos ar nuotekose esantys neplauti nešmenys turi tiesioginį kontaktą su aplinkos oru, bus sandariai uždengti ir numatytas vietinis oro nutraukimas į biofiltrą. Pagrindinės planuojamo biofiltro charakteristikos: valomo oro išbuvimo trukmė užpilde: 1-2 min; vandenilio slufidas – pagrindinis komponentas, kuris nuotekų valykloje skleidžia nemalonų kvapą, jo sulaikymo biofiltre efektyvumas numatytas apie 99 %. Įgyvendinus PŪV sprendinius, biofiltro pagalba bendras nemalonių kvapų sumažinimo efektyvumas numatomas iki 85-99 %. Vertinimui priimamas blogiausias scenarijus – išvalymo efektyvumas 85 %. Kvapų sklaidos modeliavimas atliktas kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“, AERMOD matematiniu modeliu, skirtu pramoninių šaltinių kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje simuliuoti. Atliekant nagrinėjamo objekto kvapų sklaidos aplinkos ore matematinį modeliavimą taršos šaltinių emisijos faktoriai netaikyti, t. y., vertintas blogiausias situacijos variantas, kai visi aplinkos oro taršos šaltiniai veikia ištisus metus, kiaurą parą. Atlikus objekto išmetamo kvapo sklaidos aplinkos ore matematinį modeliavimą, nustatyta didžiausia 1 valandos vidurkinio laiko intervalo kvapų koncentracija PŪV teritorijoje – ($8,099 \text{ OUE}/\text{m}^3$) sudarys 101 % ribinės vertės gyvenamajai aplinkai. 30 m atstumu nuo kvapų šaltinio – 1 valandos vidurkinio laiko intervalo kvapų koncentracija neviršys $8 \text{ OUE}/\text{m}^3$, o ties artimiausia gyvenamąja aplinka (200 m atstumu pietryčių kryptimi nuo PŪV sklypo ribos (Statybininkų g. 120), 230 m atstumu šiaurės rytų kryptimi nuo PŪV sklypo ribos (Lauko g. 6A)) kvapų koncentracija ženkliai kris ($0,05 \text{ OUE}/\text{m}^3$), sudarys 0,6 % ribinės vertės gyvenamajai aplinkai, t. y., nuotekų valykloje atsakingai laikantis technologinio proceso reikalavimų, kvapo koncentracija gyvenamosios aplinkos už 200 m nuo PŪV sklypo ribos (Statybininkų g. 120) ore neviršys ribinės vertės $8 \text{ OUE}/\text{m}^3$, kuri yra nurodyta LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos

higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ patvirtintoje Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ (*PAV atranka, 2 skyrius, 2.10 punktas*).

Vykdomų darbų zonoje numatomas trumpalaikis triukšmo ir vibracijos padidėjimas statybų darbų ar įrangos transportavimo metu. Poveikis aplinkai statybų metu bus ribojamas naudojant techniškai tvarkingą įrangą. Statybų metu bus naudojami tik techniškai tvarkingi mechanizmai, kurie atitiks STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ reikalavimus.

Įranga kelianti triukšmą nuotekų valykloje bus naudojamos orapūtės, maišyklės ir siurbliai. Siurbliai ir maišyklės bus montuojami po žeme, panardinti po vandeniu, todėl jų skleidžiamas triukšmas bus minimalus. Orapūtės, kurių skleidžiamas triukšmas 80 dBA, bus su garso slopinimo gaubtais bei statomos technologiniame pastate.

Igyvendinus PŪV, į įmonės teritoriją kasdien atvyks iki 10 sunkiasvorių vilkikų (nuotekų gabenimui), papildomai įvertintas ir aptarnaujantis transportas: 1 vilkikas – dumblo išvežimui bei 1 vilkikas – kitų atliekų (smėlis, nuogrėbos riebalai) išvežimui. Aptarnaujantis transportas atvyks kartą per savaitę ir rečiau, priklausomai nuo surinktų nuotekų kiekio, tačiau modeliuojant triukšmą buvo priimtas blogiausias scenarijus, t. y., visas aptarnaujantis transportas atvyksta tą pačią dieną kartu su 10 vilkikų gabenančiais nuotekas (iš viso 12 sunkiasvorių automobilių per dieną). Triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CadnaA (Computer Aided Noise Abatement). Vertinimu nustatyta, kad suminis esamas ir planuojamas transporto priemonių sukiamas triukšmo lygis analizuojamoje artimiausioje gyvenamojoje teritorijoje išliks nepakitęs lyginant su esamu triukšmo lygiu (neįvertinus PŪV), t. y., dominuojantys triukšmo šaltiniai išliks esami transporto srautai. PŪV metu suminis orapūtės ir vidinių kelių sukiamas ekvivalentinis triukšmo lygis už sklypo ribų neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, nustatytų didžiausių leidžiamų ribinių dydžių (*PAV atranka, 2 skyrius, 2.11 punktas*).

Teritorijoje statybos metu planuojama nuimti augalinį gruntą, kurio storis apie 0,20 m. Augalinis gruntas bus sustumtas į krūvas taip, kad nebūtų užpilami inžineriniai tinklai, nebūtų pažeisti trečiųjų asmenų interesai ir netrukdytų vykdyti tolimesnių statybos darbų. Augalinis gruntas per visą statybos laikotarpį bus saugojamas nesumaišant jo su kitais gruntais. Atlikus rekonstrukcijos darbus, derlingas dirvožemio sluoksnis bus panaudotas gerbūvio tvarkymui (*PAV atranka, 2 skyrius, 2.2 punktas*).

PŪV metu numatomi demontuoti biotvenkiniai, esamas nuotekų išleistuvos, atviros dumblo saugojimo aikštelės. Statybos ir rekonstrukcijos metu susidarys apie 40-80 t įvairių statybos griovimo atliekų, kurios bus tvarkomos pagal Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės (*PAV atranka, 2 skyrius, 2.7 punktas*).

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

1. Statybos metu įrengiant naujas dangas ir atliekant kasybos darbus, bus išsaugotas derlingas dirvožemio sluoksnis jį laikinai sandėliuojant šalia iškasų ir vėliau panaudojant teritorijos sutvarkymui.

2. Statybos metu bus naudojami techniškai tvarkingi mechanizmai, o susidariusios atliekos laiku pašalinamos iš statybų vietos taip minimizuojant galimą poveikį dirvožemiui.

3. Igyvendinus PŪV, sunkiasvorio autotransporto su atvežtinėmis nuotekomis aptarnauti numatoma ne daugiau kaip 1-2 per valandą, dienos metu.

4. Nuotekos bus tvarkomos laikantis griežtų technologinių principų, kurie užtikrins biologinės taršos prevenciją. Personalas bus apmokytas ir pilnai įsisavins kompiuterizuotą valdymo sistemą bei technologinį procesą, kad laiku būtų reaguojama į galimus gedimus ir imtis prevencinių priemonių. Objektą prižiūrintys darbuotojai taip pat bus instrukuoti kaip elgtis gedimų ir avarijų atvejais.

5. Orapūtės bus su garso slopinimo gaubtais bei statomos technologiniame pastate.

6. Numatomos dvi tarpinės dumblo talpos (perteklinio bei tankinto dumblo). Sugedus mechaninio dumblo tankinimo ar sausinimo įrenginiams šios talpos atliks avarinės talpyklos funkciją, todėl nuotekų valykloje dar praktiškai savaitę bus galima kaupti perteklinį netankintą dumblą tarpinėse dumblo talpose, kol tankinimo ar sausinimo įrenginys bus pataisytas.

7. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

8. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą.

1. Rekonstravus Švenčionių miesto nuotekų valymo įrenginius, kad išleidžiamos nuotekos tenkintų šiuolaikinius aplinkosauginius reikalavimus, bus įgyvendinta vienas iš Švenčionių miesto bendrojo plano sprendinių.

2. Biologinių nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija užtikrins Nemuno upių baseinų rajono valdymo plane numatytų vandensaugos tikslų sutelktajai taršai mažinti įgyvendinimą – išvalytų nuotekų vidutinės metinės koncentracijos neviršys: $\text{NH}_4\text{-N}$ – 1,0 mg/l (Nemuno UBR valdymo plane – 4,0 mg/l), $\text{NO}_3\text{-N}$ – 12,0 mg/l, $\text{N}_{\text{bendras}}$ – 13,0 mg/l (Nemuno UBR valdymo plane – 17,0 mg/l), $\text{PO}_4\text{-P}$ – 1,5 mg/l, $\text{P}_{\text{bendras}}$ – 2,0 mg/l (Nemuno UBR valdymo plane – 2,5 mg/l) ir bus pasiektas toks taršos apkrovos sumažinimas: $\text{NH}_4\text{-N}$ – 1,5 t/m (Nemuno UBR valdymo plane – 0,9 t/m), $\text{NO}_3\text{-N}$ – 1,0 t/m, $\text{N}_{\text{bendras}}$ – 2,7 t/m, $\text{PO}_4\text{-P}$ – 1,3 t/m, $\text{P}_{\text{bendras}}$ – 1,3 t/m, t. y., įgyvendinus Švenčionių nuotekų valyklos rekonstrukciją, teršalų apkrova upei Mera-Kūna sumažėtų iki: $\text{NH}_4\text{-N}$ – 1,0 t/m, $\text{NO}_3\text{-N}$ – 3,0 t/m, $\text{N}_{\text{bendras}}$ – 4,2 t/m, $\text{PO}_4\text{-P}$ – 0,4 t/m, $\text{P}_{\text{bendras}}$ – 0,6 t/m.

3. PŪV statyba ir rekonstrukcija numatoma esamame nuotekų valyklos sklype, kuriame vykdoma analogiška veikla.

4. PŪV teritorija nepatenka ir nesiriboja su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ar kitomis saugomomis teritorijomis. Artimiausia saugoma teritorija – yra Kunigiškės kraštovaizdžio draustinis, nutolęs 1,42 km į pietvakarius nuo PŪV vietos.

5. Kvapų sklaidos modeliavimas atliktas kompiuterinių programų paketu „ISC-AERMOD View“, AERMOD matematiniu modeliu, skirtu pramoninių šaltinių kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje simuliuoti. Atlikus objekto išmetamo kvapo sklaidos aplinkos ore matematinį modeliavimą, nustatyta didžiausia 1 valandos vidurkinio laiko intervalo kvapų koncentracija PŪV teritorijoje – (8,099 OUE/m³) sudarys 101 % ribinės vertės gyvenamajai aplinkai. 30 m atstumu nuo kvapų šaltinio – 1 valandos vidurkinio laiko intervalo kvapų koncentracija neviršys 8 OUE/m³, o ties artimiausia gyvenamąja aplinka (200 m atstumu pietryčių kryptimi nuo PŪV sklypo ribos, 230 m atstumu šiaurės rytų kryptimi nuo PŪV sklypo ribos) kvapų koncentracija ženkliai kris (0,05 OUE/m³), sudarys 0,6 % ribinės vertės gyvenamajai aplinkai. Prognozuojama, kad kvapo koncentracija gyvenamosios aplinkos už 200 m nuo PŪV sklypo ribos ore neviršys ribinės vertės 8 OUE/m³.

6. Triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CadnaA (Computer Aided Noise Abatement). Vertinimu nustatyta, kad suminis esamas ir planuojamas transporto priemonių sukiamas triukšmo lygis analizuojamoje artimiausioje gyvenamojoje teritorijoje išliks nepakitęs lyginant su esamu triukšmo lygiu (neįvertinus PŪV), t. y., dominuojantys triukšmo šaltiniai išliks

esami transporto srautai. PŪV metu suminis orapūtės ir vidinių kelių sukeliamas ekvivalentinis triukšmo lygis už sklypo ribų neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, nustatytų didžiausių leidžiamų ribinių dydžių.

7. Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenimis, PŪV teritorijoje ir jos gretimybėse saugomų radaviečių ir augaviečių nėra.

8. Rekonstravus nuotekų valyklą ir pritaikius dumblo tvarkymo būdą (dumblo stabilizavimas, tankinimas ir sausinimas) mikrobiologinės taršos lygis bus maksimaliai sumažintas. Sutvarkytas dumblas pagal sutartį bus pridudamas atestuotoms atliekas tvarkančioms įmonėms teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Pagal PAV įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje nustatytą kompetenciją ir 7 straipsnio 6 dalyje nustatytą tvarką vienas iš PAV subjektų – Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas (toliau – Vilniaus departamentas) 2018-03-01 raštu Nr. (10-11 14.3.5 E)2-8140 pateikė motyvuotus pasiūlymus bei pastabas. Informacija atrankai buvo papildyta pagal pateiktas pastabas ir Vilniaus departamentas 2018-07-03 raštu Nr. (10-11 14.3.5 E)2-28800 pateikė išvadą, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Kiti PAV subjektai ir visuomenė nepateikė pastabų ar pasiūlymų dėl atrankos informacijos ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Švenčionių nuotekų valyklos rekonstrukcija ir veikla Cirkliškio k., Švenčionių r. sav., poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) teisės aktų nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Taršos prevencijos
departamento Taršos integruotos prevencijos ir
poveikio aplinkai vertinimo skyriaus vedėja,
atliekanti direktoriaus pavaduotojo funkcijas

Milda Račienė